

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

Jelen előterjesztés csak tervezet, amelynek közigazgatási egyeztetése folyamatban van. A minisztériumok közötti egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért az előterjesztés jelen formájában nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként a mellékelt tervezet valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat!

2016. évi.....törvény

egyes büntető tárgyú törvényeknek az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Varga és társai kontra Magyarország ügyben hozott ítéletéhez kapcsolódó módosításáról

1. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

1. §

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 454. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A fiatalkorú előzetes letartóztatását

- a) ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, javítóintézetben,
- b) ha az előzetes letartóztatás elrendelésekor a tizennegyedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadik életévét nem töltötte be, javítóintézetben, kivételesen büntetés-végrehajtási intézetben,
- c) ha az előzetes letartóztatás elrendelésekor a tizennyolcadik életévét betöltötte, de a huszadik életévét nem töltötte be, büntetés-végrehajtási intézetben, kivételesen javítóintézetben,
- d) ha az előzetes letartóztatás elrendelésekor a huszadik életévét betöltötte, büntetés-végrehajtási intézetben

kell végrehajtani.

(3) A (2) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott esetben a bíróság dönt arról, hogy az előzetes letartóztatást – a fiatalkorú személyiségére vagy a terhére rótt bűncselekmény jellegére tekintettel – hol kell végrehajtani.”

2. §

Hatályát veszti a Be. 454. § (5a) bekezdése.

2. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény módosítása

3. §

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) a következő 10/A. és 10/B. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Kártalanítás az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt

10/A. § (1) Kártalanítás jár az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak a fogvatartása során a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiánya és az ehhez esetlegesen kapcsolódó más, a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába ütköző

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

elhelyezési körülmény, különösen az illemhely elkülönítésének a hiánya, a nem megfelelő szellőztetés, világítás vagy fűtés, illetve a rovarok [a továbbiakban együtt: alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények] által előidézett sérelem miatt. A kártalanítás minden egyes, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között eltöltött nap után jár. A kártalanítás megfizetésére az állam köteles.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogcímen további kártérítésnek vagy sérelemdíjnak helye nincs, de az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott jogosult az ezt meghaladó igényét polgári bíróság előtt érvényesíteni.

A változat

(3) A kártalanítás egy napra eső összege legalább **[nyolcszáz]** ezerkettőszáz forint, de legfeljebb **[ezeröttszáz]** kettőezer forint.

B változat

(3) A kártalanítás egy napra eső összege legalább **[nyolcszáz]** ezerkettőszáz forint, de legfeljebb ezeröttszáz forint.

(4) A kártalanítás iránti igény attól a naptól számított hat hónapon belül érvényesíthető, amelyen az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűntek. E határidő elmulasztása jogvesztő. E bekezdés alkalmazásában nem tekinthető az alapvető jogokat sértő körülmények megszűnésének, ha e körülmény fennállása rövid időközre, de legfeljebb harminc napra megszakad azért, mert az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott elhelyezése során a jogszabályban előírt életér biztosítva volt.

(5) A kártalanítás iránti igény benyújtására az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott és védője, illetve ha az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott szabadult jogi képviselője is jogosult. A kártalanítás iránti igényt írásban a fogvatartás helye szerinti bv. intézetnél, ha pedig az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott már szabadult, annál a bv. intézetnél kell benyújtani, ahonnan a szabadítás történt. A kérelemben nyilatkozni kell arról, hogy az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott javára az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) kártérítésre kötelezte-e az államot, illetve a polgári bíróság ítélte-e meg kártérítést vagy sérelemdíjat, és ha igen melyik bíróság, milyen ügyszámon.

(6) A kártalanítás iránti igény benyújtásának feltétele az is, hogy az elítélt vagy – a kényszergyógykezelt, illetve az ideiglenesen kényszergyógykezelt kivételével – az egyéb jogcímen fogvatartott az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt a 144/B. §-ban meghatározott panaszt előterjessze a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez.

(7) A kártalanításból történő kielégítésnek kizárólag

- a) azzal a bűncselekménnyel összefüggésben megítélt polgári jogi igény, illetve a polgári bíróság által jogerősen megítélt kártérítés vagy sérelemdíj erejéig van helye, amely miatt kiszabott szabadságvesztés végrehajtása tekintetében a kártalanítást megállapítják, illetve
- b) a gyermektartásdíj behajtása iránti végrehajtási eljárásban érvényesített követelés erejéig van helye.

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott esetben, ha a kártalanítás összege nem fedezi a kielégítendő követeléseket, elsősorban a gyermektartásdíj iránti követelést, majd a polgári jogi igényt és vele egy sorban a bűncselekmény miatt megállapított kártérítést vagy sérelemdíjat kell kielégíteni.

10/B. § (1) A megítélt kártalanítás kifizetése iránt az igazságügyért felelős miniszter intézkedik.

(2) A kifizetés iránti intézkedések körében az igazságügyért felelős miniszter a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar hivatali szerve által vezetett nyilvántartásából adatokat kér arra vonatkozóan, hogy az elítélttel vagy az egyéb jogcímen fogvatartottal szemben gyermektartásdíj behajtása iránt van-e szünetelő vagy folyamatban lévő végrehajtási eljárás, és ha igen milyen ügyszámon és ki az illetékes végrehajtó.

(3) Ha (2) bekezdés szerinti adatközlés vagy a büntetés-végrehajtási bíró tájékoztatása alapján adat merül fel arra vonatkozóan, hogy gyermektartásdíj vagy a polgári jogi igény, illetve a bűncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj behajtása iránt végrehajtási eljárás indult, az igazságügyért felelős miniszter az illetékes végrehajtót értesíti az adós javára megítélt kártalanításról, és hogy annak terhére mely követelések kielégítése érdekében van helye követelés lefoglalásának. Ez esetben a kifizetésre csak a végrehajtó ennek lefoglalására irányuló végrehajtási cselekményének foganatosítását követően – a 10/A. § (8) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – kerülhet sor.

(4) Ha a büntetés-végrehajtási bíró határozatában úgy rendelkezett, hogy részben vagy egészben meg nem térített polgári jogi igényt, illetve bűncselekmény miatt megállapított kártérítést vagy sérelemdíjat a kártalanítás összegéből le kell vonni, az ennek megfelelő összeget a polgári jogi igény, illetve a bűncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj jogosultja részére, a kártalanítási összeg fennmaradó részét az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott részére kell kifizetni. Ha adat merül fel arra vonatkozóan, hogy gyermektartásdíj behajtása iránt végrehajtási eljárás indult, a kifizetésre csak a végrehajtó ennek lefoglalására irányuló végrehajtási cselekményének foganatosítását követően – a 10/A. § (8) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – kerülhet sor azzal, hogy a követelés kielégítésére elsősorban az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott részére kifizetendő összeg szolgál.

(5) A kifizetés történhet az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak az általuk megjelölt számlaszámra utalással, illetve a polgári jogi igény vagy a bűncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj jogosultjának rendelkezése szerint az általuk megjelölt számlaszámra utalással vagy készpénzben. Ha az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott még fogva van, kérheti a kártalanítás összegének letéti számlájára való átutalását.

(6) Az igazságügyért felelős miniszter a (2)-(4) bekezdés szerint beszerzett, a gyermektartásdíj, a polgári jogi igény, illetve a bűncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj végrehajtásával kapcsolatos személyes adatokat a kártalanítás kifizetése céljából, a kártalanítás kifizetését követő harminc napig kezelheti.”

4. §

A Bv. tv. 50. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„(7) Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítás iránt indított büntetés-végrehajtási bírói eljárásokban védő alatt a jogi képviselőt is érteni kell.”

5. §

A Bv. tv. a következő 70/A. és 70/B. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Kártalanítási eljárás az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő sérelem orvoslására

70/A. § (1) A büntetés-végrehajtási bíró az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő sérelmek miatt az elítélt kártalanításáról az elítélt vagy a védő kérelmére dönt. A büntetés-végrehajtási bíró iratok alapján is meghozhatja a döntést.

(2) A kérelmet a bv. intézet a véleményével tizenöt, ha a kérelem több bv. intézetet érint, harminc napon belül továbbítja a büntetés-végrehajtási bírónak, azzal, hogy ha az elítélt az alapvető jogot sértő elhelyezési körülmény miatt panaszt nyújtott be, a vélemény felterjesztésére csak a panasz elbírálását követően – ideértve az átszállításról szóló határozattal szembeni bírósági felülvizsgálati kérelmet is – kerülhet sor. A véleményhez csatolni kell a fogvatartotti nyilvántartásnak az elítélt által kifogásolt időszak elhelyezési körülményeire vonatkozó adatait tartalmazó kivonatát.

(3) A büntetés-végrehajtási bíró hivatalból vizsgálja, hogy az elítélt javára az alapvető jogot sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB az államot kártérítésre kötelezte-e, illetve a polgári bíróság ítélte-e meg kártérítést vagy sérelemdíjat, és ha igen a büntetés-végrehajtási bíró a döntés előtt beszerzi a vonatkozó határozatokat.

[(4) Ha adat merül fel arra, hogy az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB vagy a polgári bíróság előtt eljárás indult, a büntetés-végrehajtási bíró ezen eljárások befejezéséig az eljárást felfüggeszti.]

[(5)] A büntetés-végrehajtási bíró az elhelyezési körülményeket összességükben értékeli, és az okozott sérelem mértékének megfelelően határozza meg a kártalanítás napi tételének az összegét, majd ezt követően állapítja meg a kártalanítás összegét a kártalanítás napi tételének és az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között fogvatartásban töltött időnek a szorzataként.

[(6)] A büntetés-végrehajtási bíró a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül az iratok alapján elutasítja, ha

- a) a kérelem elkésett,
- b) a kérelem nem az arra jogosulttól származik,
- c) az elítélt a 144/B. §-ban meghatározott panaszt nem terjesztette elő vagy
- d) a kérelemben megjelölt időszakra vonatkozóan az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB az államot kártérítésre kötelezte vagy a polgári bíróság kártérítést vagy sérelemdíjat ítélte meg.

[(7)] Ha az elítélt szabadult, az eljárást a szabadítást végző bv. intézet székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le, de az elítélt vagy a védő ilyen irányú külön

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány állásponjtjának.

kérelmére az elítélt lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró jár el.

(~~8~~7) A bñnügyi költséget az állam viseli.

(~~9~~8) Az (1)-(~~8~~7) bekezdést értelemszerűen alkalmazni kell az egyéb jogcímen fogvatartott kártalanítás iráni igényének elbírálására.

70/B. § (1) Ha az elítélttel szemben a büntetőügyben eljáró bíróság a sértett vagy örököse javára polgári jogi igényt ítélt meg, vagy a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, a büntetés-végrehajtási bíró tizenöt napos határidő megadásával nyilatkoztatja a sértettet arról, hogy az elítélt a polgári jogi igényt, vagy – ha a bñncselekménnyel okozott kár vagy sérelemdíj megtérítése iránt keresetet indított – a polgári bíróság által megítélt kártérítést vagy sérelemdíjat teljesítette-e, és ha a teljesítés nem vagy csak részben történt meg, igényt tart-e a még fennálló követelés kielégítésére az elítélt részére esetlegesen megítélendő kártalanítás összegéből.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a büntetés-végrehajtási bíró továbbá felhívja a sértettet arra, hogy a megfizetés iránti igényét összecszerűen jelölje meg, illetve csatolja a polgári jogi igény, illetve a bñncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj teljesítésével összefűggésben rendelkezésére álló iratokat. A büntetés-végrehajtási bíró, ha az iratok alapján dönt, a polgári jogi igény, illetve a bñncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj megtérítésével kapcsolatosan beszerzi az elítélt nyilatkozatát.

(3) Ha a sértett igényt tart a polgári jogi igényből, illetve a bñncselekmény miatt megállapított kártérítésből vagy sérelemdíjból eredő még fennálló követelés kielégítésére, a büntetés-végrehajtási bíró a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar hivatali szerve által vezetett nyilvántartásából adatszolgáltatást kér arra vonatkozóan, hogy az elítélttel szemben e követelések behajtása iránt van-e szűnetelő vagy folyamatban lévő végrehajtási eljárás, és ha igen milyen úgyszámon és ki az illetékes végrehajtó.

(4) A (1) bekezdésben meghatározott esetben a büntetés-végrehajtási bíró eljárására az 50. § (1) bekezdés *d*) pontjában megállapított határidő hatvan nappal meghosszabbodik. Ha a sértett megkeresése hatvan napon belül nem vezetett eredményre, a büntetés-végrehajtási bíró a polgári jogi igény, illetve a bñncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj megtérülésének figyelmen kívül hagyásával hozza meg a döntést.

(5) A büntetés-végrehajtási bíró a határozatban a kártalanítás összegéből a még fennálló követelés erejéig a polgári jogi igény, illetve a bñncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj jogosultja javára történő kifizetésről rendelkezik, ha

- a*) a sértett javára megítélt polgári jogi igényt, illetve a bñncselekmény miatt megállapított kártérítést vagy sérelemdíjat az elítélt még nem vagy csak részben teljesítette,
- b*) az *a*) pont szerinti követelések behajtása iránt végrehajtási eljárás nem indult, és
- c*) az elítélt vagy védője ilyen irányú védekezését vizsgálva megállapította, hogy a Polgári Törvénykönyv szerinti általános elévűlési idő még nem telt el.

(6) A büntetés-végrehajtási bíró a határozatban a kártalanítás megfizetésére az államot kötelezi és a kifizetésre a határozat kézbesítésétől számított hatvan napos határidő kítűzésével hívja fel.”

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

6. §

A Bv. tv. a következő 75/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti panasz alapján megtett intézkedésről és az [elbírálása során hozott] átszállításról[i] hozott határozat felülvizsgálata

75/A. § (1) Az elítéltnak vagy védőjének az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti panasz alapján megtett intézkedésről, illetve az átszállításról hozott határozattal szembeni bírósági felülvizsgálati kérelmét a büntetés-végrehajtási bíró az iratnak a hozzá érkezésétől számított öt munkanapon belül bírálja el.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró a felülvizsgálat eredményeként a 72. § (1) bekezdés d) pontja esetén a bv. intézet parancsnokát az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények javítása vagy ellensúlyozása érdekében további intézkedések megtételére hívhatja fel.

(3[2]) A bűnügyi költséget az állam viseli.

(4[3]) Az (1)–[és a](3[2]) bekezdést alkalmazni kell – a kényszergyógykezelt, illetve az ideiglenesen kényszergyógykezelt kivételével – az egyéb jogcímen fogvatartott vagy védője kérelmének elbírálására is.”

7. §

A Bv. tv. a következő 144/B. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti panasz

144/B. § (1) Az elítélt és a védője az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt – írásban – közvetlenül panasszal élhet a bv. intézet parancsnokához.

(2) A panaszt tizenöt napon belül kell elbírálni. A bv. intézet parancsnoka a panasz alapján, **ha annak helyt ad,** az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények esetén e körülmények javítása vagy ellensúlyozása érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket. A bv. intézet parancsnoka – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – az intézkedésről határozattal dönt.

(3) Ha a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiányából eredő alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény megszüntetése az adott bv. intézeten belül nem oldható meg, a bv. intézet parancsnoka soron kívül megkeresi a BVOP elhelyezésért felelős szakterületét és kezdeményezi az elítéltnak a jogszabályban előírt élettér biztosítására alkalmas más bv. intézetbe való átszállítását.

(4) A BVOP elhelyezésért felelős szakterületének vezetője a megkeresésről nyolc napon belül, indokolt határozattal dönt. Ha a jogszabályban előírt élettér más bv. intézetben biztosítható, a BVOP elhelyezésért felelős szakterületének vezetője határozatában a szabadságvesztés végrehajtására más bv. intézetet jelöl ki, ellenkező esetben a

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

határozathozatalt mellőzi és erről értesíti a bv. intézet parancsnokát. Az átszállításáról való döntés során figyelemmel kell lenni az elítélt kapcsolattartási jogára.

(5) Ha a (2) bekezdés alapján megtett intézkedés nem hoz eredményt az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények javulásában vagy az átszállítás az elítélt kapcsolattartás jogát sérti, az elítélt és a védője a határozattal szemben a büntetés-végrehajtási bíróhoz felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A felülvizsgálati kérelemnek az átszállításra halasztó hatálya van.”

8. §

(1) A Bv. tv. 187/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a szabadságvesztés céljának megvalósulása ilyen módon is biztosítható, a feltételes szabadságra bocsátás esedékessége, illetve ennek kizárása vagy kizártsága esetén a szabadulás várható időpontja előtt reintegrációs őrizetbe helyezhető az az elítélt, aki azt vállalja és gondatlan bűncselekmény elkövetése miatt ítélték szabadságvesztésre, vagy ha szándékos bűncselekmény elkövetése miatt ítélték szabadságvesztésre

- a) nem a Btk. 459. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ítélték el,
- b) első ízben ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre vagy visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő, és
- c) öt évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztést tölt.”

(2) A Bv. tv. 187/A. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A reintegrációs őrizet időtartama

- a) legfeljebb egy év, ha az elítéltet gondatlan bűncselekmény elkövetése miatt ítélték szabadságvesztésre,
- b) az a) pontban meghatározottakon kívül legfeljebb tíz hónap.”

9. §

A Bv. tv. 390. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Ha az előzetesen letartóztatott vagy a védő az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt panasszal élt, a bv. intézet parancsnoka a rendelkezési jogkör gyakorlójának az előzetesen letartóztatott más bv. intézetbe történő átszállításához való hozzájáruló nyilatkozatát is mellékeli a 144/B. § (3) bekezdésében meghatározott megkereséshez. Ez esetben a panasz elbírálására és a határozat meghozatalára harminc nap áll rendelkezésre.”

10. §

A Bv. tv. 415. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha az előzetesen letartóztatásban lévő fiatalkorú a huszonegyedik életévét betöltötte, a javítóintézet a fiatalkorú büntetés-végrehajtási intézetbe történő átszállítása érdekében

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

megkeresi a javítóintézet székhelye szerint illetékes rendőrkapitányságot és az átszállításról értesíti a rendelkezési jogkör jogosultját.”

11. §

A Bv. tv. 436. §-a következő (10)–(12[1]) bekezdéssel egészül ki:

„(10) E törvénynek a ... 2016. évi ... törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított 10/A. § szerinti kártalanítási igény benyújtására az az elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott is jogosult,

a) akinek az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő sérelme a módosítás hatálybalépése előtt egy éven belül szűnt meg,

b) aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem beérkezésekor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el.

(11) A (10) bekezdés esetén a 10/A. § (4) bekezdésben meghatározott jogvesztő határidő e rendelkezés hatálybalépésének napjával kezdődik. A (10) bekezdés alapján benyújtott kérelmek elbírálása során a 10/A. § (6) bekezdése nem alkalmazható, továbbá a büntetés-végrehajtási bíró eljárására az 50. § (1) bekezdés *d)* pontjában megállapított határidő harminc nappal meghosszabbodik.[”]

(12) Ha adat merül fel arra, hogy ... 2016. évi ... törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított 10/A. § szerinti kártalanítási igény hatálybalépését megelőzően az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt

a) a polgári bíróság előtt eljárás indult, vagy

b) az EJEB-hez kérelmet nyújtottak be és a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette.

a büntetés-végrehajtási bíró ezen eljárások befejezéséig, illetve az EJEB eljárása esetében az ügy nemzeti elbírálásra való utalásáról szóló értesítéséig az eljárást felfüggeszti.”

12. §

Ez a törvény 2017. január 1-jén lép hatályba.

2016. évi.....törvény

a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról

1. A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény módosítása

13. §

A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény 11. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A végrehajtás rendjének és a fogvatartás biztonságának fenntartása érdekében foganatosított intézkedéssel érintett személyről, valamint az intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról mobil elektronikus megfigyelési eszközzel képfelvétel, hangfelvétel vagy kép- és hangfelvétel készíthető. A mobil elektronikus megfigyelési eszközzel rögzített felvétel és az abban szereplő személyes adat felhasználására és kezelésére a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell.”

14. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

2. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 66/P. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A javítóintézet a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezése esetén a gyermek részére teljes körű ellátást biztosít. A javítóintézetnek a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén elhelyezett gyermekekre tekintettel járó családi pótlék felhasználható részét a gyermek teljes körű ellátására vagy teljes körű ellátásának kiegészítésére, így különösen tápszerral, ruházattal, gyógyszerrel, pelenkával, játékhoz szükséges eszközökkel való ellátására, valamint a gyermek fejlesztésére kell fordítani.”

3. §

(1) A Gyvt. 72. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a gyermek

a) felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatával ideiglenesen

aa) a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél helyezi el, vagy

ab) ha az *aa)* pontban foglaltak alkalmazására nincs lehetőség,

1. a tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek esetén minden esetben a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél helyezi el, kivéve, ha egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása ezt nem teszi lehetővé vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása,

2. a tizenkettedik életévét betöltött gyermek esetén lehetőség szerint a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség vagy azt a gyermek egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása indokolja, vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása, – az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt – gyermekotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában, speciális lakásotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el; vagy

b) érdekében áll az anya előzetes letartóztatásának elrendelése esetén az anyával történő együttes elhelyezése, az előzetes letartóztatás elrendeléséről szóló határozat meghozatalakor a bíróság a gyermeket fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatával, ideiglenesen, az anya fogva tartásának helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén helyezi el.”

(2) A Gyvt. 72. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a szülő gondozási, nevelési joga szünetel.”

4. §

(1) A Gyvt. 73. § (1) bekezdése a következő *d)* ponttal egészül ki:

(A gyámhatóság – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – az ideiglenes hatályú elhelyezést követően – függetlenül attól, hogy arra mely beutaló szerv intézkedése alapján kerül sor, és hogy a döntést megfellebbezték-e – annak elrendelésétől számított)

„*d)* huszonegy napon belül hozzájárul a gyermeknek a fogvatartás helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézetben a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén történő elhelyezéséhez, legfeljebb a Bv. tv.-ben meghatározott időtartamra, ha az a gyermek érdekében áll; ellenkező esetben rendelkezik a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézetből vagy a javítóintézetből történő kiadásáról és megteszi a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket.”

(2) A Gyvt. 73. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti esetben a gyámhatóság a gyermek érdekét az anyának, illetve a fiatalkorúnak a vele együttesen elhelyezett gyermeke, vagy meglévő idősebb gyermeke tekintetében megvalósult gondozása, nevelése során tanúsított magatartásának, valamint a külön élő másik szülő és a gyermek nevelésére családbafogadó gyámként kirendelhető személy véleményének figyelembevételével mérlegeli. Ennek

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

érdekében a gyámhatóság megkeresi a fogvatartás helye szerint az anya-gyermek részlegét működtető büntetés-végrehajtási intézet parancsnokát vagy a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegét működtető javítóintézet igazgatóját arra nézve, hogy az anya a gyermek gondozását miként látja el.

5. §

A Gyvt. a következő 74/A. §-sal egészül ki:

„74/A. § Ha a gyermek elhelyezésére a fogvatartás helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézetben a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén kerül sor, az anya, illetve a fiatalkorú szülői felügyeleti joga szünetel, kivéve a gondozási, nevelési jogát és kötelezettségét. Ha a gyermeknek nincs szülői felügyeleti jogot gyakorló másik szülője, a gyámhatóság gyámot rendel számára.”

6. §

A Gyvt. X. Fejezete a következő 76/A. §-sal egészül ki:

„76/A. § Ha a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója az anya, illetve a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezésének megszüntetéséről értesíti a gyámhatóságot, a gyámhatóság nyolc napon belül rendelkezik a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézetből vagy a javítóintézetből történő kiadásáról, és megteszi a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket.”

3. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

7. §

(1) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 211. §-a a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1b) Ha az indítvány tárgya előzetes letartóztatás elrendelése, és a terhelt egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozó nő, a nyomozási bíró – kivéve ha a terhelt a gyermeke sérelmére követte el az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt – nyilatkoztatja a terheltet arról, hogy az előzetes letartóztatás elrendelése esetén kéri-e a gyermekével való együttes elhelyezését.”

(2) A Be. 214. §-a a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1b) A 211. § (1b) bekezdése esetén a terhelt kérelmére a nyomozási bíró az előzetes letartóztatás elrendeléséről szóló határozatban – kivéve ha a terhelt a gyermeke sérelmére követte el az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt – a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek együttes elhelyezést biztosító részlegén való ideiglenes hatályú elhelyezéséről rendelkezik.”

(3) A Be. 269. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a terhelt egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozó nő, kérelmére a bíróság – kivéve ha az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt a gyermeke sérelmére követte – az

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

előzetes letartóztatást elrendelő határozatban a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek együttes elhelyezést biztosító részlegén való ideiglenes hatályú elhelyezéséről rendelkezik.”

(4) A Be. 272. §-a a következő (7a) bekezdéssel egészül ki:

„(7a) Ha az indítvány tárgya előzetes letartóztatás elrendelése, és a terhelt egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozó nő, a bíróság – kivéve ha a terhelt a gyermeke sérelmére követte el az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt – nyilatkoztatja a terheltet arról, hogy az előzetes letartóztatás elrendelése esetén kéri-e a gyermekével való együttes elhelyezését.”

(5) A Be. 327. §-a a következő (2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2b) Ha a terhelt egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozó nő, kérelmére a bíróság – kivéve ha az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt a gyermeke sérelmére követte – az előzetes letartóztatást elrendelő határozatban a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek együttes elhelyezést biztosító részlegén való ideiglenes hatályú elhelyezéséről rendelkezik. A terheltet a határozat meghozatala előtt nyilatkoztatni kell arról, hogy kéri-e az együttes elhelyezést.”

(6) A Be. 454. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Ha a fiatalkorú egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozó nő, kérelmére a bíróság – kivéve ha az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt a gyermeke sérelmére követte – az előzetes letartóztatást elrendelő határozatban a gyermeknek a (3) bekezdés alkalmazásával a büntetés-végrehajtási intézet vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén való ideiglenes hatályú elhelyezéséről rendelkezik.”

4. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosítása

8. §

(1) A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 7. § (1) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki:

(Nevelési ellátásra jogosult)

„*d*) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén elhelyezett”

(még nem tanköteles gyermekre tekintettel, a gyermek tankötelessé válása évének október 31-éig.)

(2) A Cst. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § A gyermekotthonban, javítóintézetben vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, továbbá a szociális intézményben, a

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén elhelyezett gyermekekre tekintettel járó családi pótlékot kormányrendeletben meghatározottak szerint kell felhasználni.”

5. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítása

9. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 95. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha azt a szabadságvesztést, amellyel kapcsolatosan az elítéltet önhibájából eredően zárták ki a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből, utóbb összbüntetésbe foglalják, akkor az elítélt az összbüntetésből sem bocsátható feltételes szabadságra.”

5. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény módosítása

10. §

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 67. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Ha az (1) bekezdés szerinti eljárás hivatalból indult, és az elítélt ismeretlen helyen tartózkodik az eljárás nem függeszthető fel. Az eljárást annak az idegenrendészeti hatóságnak a székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le, amelynek az illetékességi területén az elítélt utolsó ismert tartózkodási helye volt. Ez esetben a büntetés-végrehajtási bíró az elítélt számára hivatalból védőt rendel ki és a döntést iratok alapján hozza meg, az ügyben bírósági titkár nem járhat el.”

11. §

(1) A Bv. tv. 84. § (5) bekezdése a következő *f*) ponttal egészül ki:

(A (3)-(4a) bekezdés szerinti felhívás tartalmazza)

„*f*) női elítélt esetén a tájékoztatást arról, hogy ha egy évnél fiatalabb gyermekét gondozza, kérelmezheti az anya-gyermek részlegén az együttes elhelyezését.”

(2) A Bv. tv. 84. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Ha a felhívás eredményeként a női elítélt az anya-gyermek részlegén való elhelyezése iránt az előírt határidőben kérelmet nyújtott be, a jelentkezési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményei nem alkalmazhatók. Az elítélt részére az elhelyezésről való döntéssel egyidejűleg újabb felhívást ad ki a BVOP. Az anya-gyermek részlegén elhelyezés engedélyezése esetén a felhívásban az elítéltet az (5) bekezdés *a*) és *b*) pontjában meghatározott adatok megadásával arra kell felhívni, hogy a gyermekével együtt jelenjen meg a kijelölt bv. intézetben, és hogy a gyermek egészségügyi kiskönyvét és a szülést

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

követően kiadott kórházi zárójelentést, valamint a gyermek egyéb egészségügyi iratait hozza magával.”

12. §

A Bv. tv. 96. § (1) bekezdése a következő *r*) ponttal egészül ki:

(A BFB elítéltekkel kapcsolatos feladatai:)

„*r*) a társadalmi kötődés programba történő bevonás vagy annak megszüntetése.”

13. §

A Bv. tv. 128. §-a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Együttes elhelyezés esetén a bv. intézet a gyermek részére teljes körű ellátást biztosít. A bv. intézet az anya-gyermek részlegesen elhelyezett gyermekekre tekintettel járó családi pótlék felhasználható részét a gyermek teljes körű ellátására vagy teljes körű ellátásának kiegészítésére fordíthatja, így különösen tápszerrel, ruházattal, gyógyszerrel, pelenkával, játékhöz szükséges eszközökkel való ellátására, valamint a gyermek fejlesztésére.”

14. §

A Bv. tv. a következő 128/A-128/B.§-sal egészül ki:

„128/A. § (1) Ha a női elítélt egy évnél fiatalabb gyermekét gondozza és a szabadságvesztés elhalasztására vagy félbeszakítását nem engedélyezték vagy azt az elítélt nem kérte, továbbá az együttes elhelyezést kizáró ok nem áll fenn, – az elítélt kérelmére – a gyermeknek egy éves koráig az anyjával való együttes elhelyezéséről a BVOP elhelyezését felelős szakterületének vezetője a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül határozattal dönt.

(2) Az elítélt a kérelmet a felhívás kézhezvételétől számított nyolc napon belül írásban köteles a kijelölt bv. intézethez vagy a BVOP-hoz benyújtani.

(3) Az (1) bekezdés szerinti döntés meghozatala előtt a BVOP beszerzi a gyámhatóság véleményét arról, hogy az együttes elhelyezés a gyermek érdekét megfelelően szolgálja-e. A véleményben a gyámhatóság adatot szolgáltat arról is, hogy fennáll-e a 128. § (3) bekezdésében meghatározott, az együttes elhelyezést kizáró valamely ok.

128/B. § (1) Ha az elítélt a vele együttesen elhelyezett gyermekét elhanyagolja, bántalmazza vagy fejlődését egyéb módon veszélyezteti, a bv. intézet parancsnoka határozattal dönt az anya és gyermeke együttes elhelyezésének megszüntetéséről, és erről haladéktalanul értesíti a gyámhatóságot.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a bv. intézet intézkedik a gyermeknek az anyától való elkülönítése iránt, és a gyámhatóság intézkedéséig biztosítja a gyermek teljes körű ellátását az anya-gyermek részlegesen.”

15. §

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A Bv. tv. 177. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az elítélt a rezsimszabályokhoz igazodóan havonta legalább egyszer, alkalmanként hatvan percben, de legfeljebb százhusz percben, egyidejűleg négy fő látogatót fogadhat. Az elítélt vagy a kapcsolattartó kérésére a látogatási idő legfeljebb harminc perccel meghosszabbítható.”

16. §

A Bv. tv. 182. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„182. § (1) A bv. intézet parancsnokának döntése alapján az elítéltet különös méltánylást érdemlő esetben

- a) az iskolarendszeren kívüli szakoktatás,
- b) a felsőfokú tanulmányok folytatása

során is megilleti a 181. § (2) bekezdésében meghatározott ösztöndíj.

(2) A bv. intézet parancsnokának döntése szerinti időtartamra és rendszerességgel az elítélt részére a nyelvtanulás, illetve nyelvvizsga letétele érdekében az idegen nyelvű szöveg meghallgatásához a bv. intézet technikai eszközt biztosít.”

17. §

A Bv. tv. 185. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő a gondozási tevékenységét legkésőbb a bv. intézetből való szabadulás – ideértve a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét is – várható időpontja előtt

- a) két hónappal,
- b) az átmeneti részlegre helyezett vagy a 186. § (1) bekezdés szerinti hosszabb tartamú szabadságvesztést töltő elítélt esetén hat hónappal, vagy
- c) a társadalmi kötődés programba bevont elítélt esetén a behelyezést követő nyolc napon belül

kezdi meg.”

18. §

A Bv. tv. 187. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„187. (1) Azt az elítéltet, akit első alkalommal ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre és a vétség miatt kiszabott szabadságvesztés tartama az egy évet nem haladja meg, kérelmére társadalmi kötődés programba kell bevonni. A bv. intézet ennek lehetőségéről a befogadástól számított tizenöt napon belül írásban tájékoztatja az elítéltet, és egyidejűleg az elítéltet írásban nyilatkoztatja arról, hogy kérelmezi-e a bevonását. A kérelem alapján az elítélt

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

társadalmi kötődés programba történő bevonásáról külön döntést hozni nem kell, a kérelem elutasításáról a bv. intézet parancsnoka határozattal dönt.

(2) Azt az elítéltet, akit első alkalommal ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre és annak tartama a két évet nem haladja meg, a bv. intézet bevonhatja a társadalmi kötődés programba. A társadalmi kötődés programba helyezést az elítélt és a védője is kérelmezheti. Ez esetben a döntés megalapozása érdekében a bv. intézet megkeresésére az elítélt által megjelölt letelepedés helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő környezettanulmányt készít.

(3) Nem vonható be a társadalmi kötődés programba az az elítélt, akivel szemben

- a) újabb szabadságvesztés végrehajtására érkezik értesítés, vagy
- b) újabb büntetőeljárás indult.

(4) A társadalmi kötődés program feladata

- a) a befogadó környezet erősítése, illetve szükség esetén segítség a családi kapcsolatok helyreállításához,
- b) a korábbi munkahelyre történő visszahelyezés elősegítése, ha ez nem lehetséges új munkahely felderítése, ezek hiányában a közfoglalkoztatás megteremtése,
- c) további társadalmi kapcsolatok lehetőségének a feltárása,
- d) a lakhatás megteremtésének elősegítése.

(5) A társadalmi kötődés programba bevont elítélt részére a bv. intézet egyéni reintegrációs programot készít, amely alapján végrehajtja az elítélt gondozását. A büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő az egyéni reintegrációs program kidolgozásában és megvalósításában közreműködik. A programelemek megvalósításának eredményességét a bv. intézet a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő bevonásával értékeli, és szükség szerint módosíthatja azokat. Az értékelés keretében a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő háromhavonta jelentést készít a befogadó környezettel történő együttműködés eredményeiről.

(6) A társadalmi kötődés megtartása érdekében az elítélt jogosult

- a) havonta legalább öt, de legfeljebb tíz nap eltávozásra azokon a napokon, amelyeken nem végez munkát,
- b) felügyelet nélkül külső munkahelyen dolgozni,
- c) tanulmányok és képzések bv. intézeten kívüli folytatására.

(7) A társadalmi kötődés programba bevont elítélt köteles

- a) a reintegrációs programban számára meghatározott szabályokat megtartani, és
- b) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelővel együttműködni.

(8) A társadalmi kötődés programot meg kell szüntetni, ha

- a) az elítélt a bv. intézet elhagyásával, a bv. intézeten kívüli munkáltatással vagy tanulmányok folytatásával kapcsolatos magatartási szabályokat megszegi,
- b) az elítélt súlyos vagy ismételt fegyelmi vétséget követ el, vagy
- c) a (3) bekezdésben meghatározott kizáró ok következik be.

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(9) A társadalmi kötődés programba történő bevonás megszüntetéséről a BFB az általános szabályok szerint hozza meg a döntést.”

19. §

A Bv. tv. a következő 203/A.§-sal egészül ki:

„203/A. § A gondozási tevékenység keretében a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő a társadalomba való eredményes visszailleszkedés érdekében a fiatalkorúnak a szabadulást követő életterve kialakításához és a megvalósítás támogatásához –a befogadó környezet erre való fogadókészsége esetén – családi vagy csoportos döntéshozó megbeszélést szervezhet. A megbeszélés a bv. intézeten kívül is megszervezhető. A bv. intézeten kívüli helyszínen tartandó megbeszélésre fiatalkorút elő kell állítani vagy részére – őrzéssel vagy anélkül – rendkívüli eltávozás engedélyezhető, amelynek tartama a három napot nem haladhatja meg.”

20. §

A Bv. tv. „A fiatalkorúnak és gyermekének együttes elhelyezése” alcíme a következő 351/A. §-sal egészül ki:

„351/A. § (1) Ha fiatalkorú a vele együttesen elhelyezett gyermekét elhanyagolja, bántalmazza vagy fejlődését egyéb módon veszélyezteti, a javítóintézet igazgatója határozattal dönt a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezésének megszüntetéséről, és erről haladéktalanul értesíti a gyámhatóságot.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a javítóintézet intézkedik a gyermeknek fiatalkorútól való elkülönítése iránt, és a gyámhatóság intézkedéséig biztosítja a gyermek teljes körű ellátását az együttes elhelyezést biztosító részlegen.”

21. §

A Bv. tv. 388. §-a a következő (1a)–(1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az előzetes letartóztatást az anya-gyermek részlegen kell végrehajtani annak a nőnek az esetében, akinek

a) a gyermeke az előzetes letartóztatás végrehajtása alatt született, és az együttes elhelyezést kizáró ok nem áll fenn, vagy

b) a gyermekét a bíróság az előzetes letartóztatás elrendelésekor ideiglenes hatállyal az anya-gyermek részlegen helyezte el.

(1b) Ha a gyámhatóság nem adta a hozzájárulását ahhoz, hogy a gyermek az anya-gyermek részlegen nevelkedjen, az (1a) bekezdés *b)* pontja szerint elrendelt együttes elhelyezést meg kell szüntetni és az előzetes letartóztatásban lévő nőt át kell szállítani a végrehajtásra kijelölt bv. intézetbe.”

22. §

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A Bv. tv.

- a) 95. § (6) bekezdésében a „ha fogolyzendülés,” szövegrész helyébe a „ha terrorcselekmény, fogolyzendülés,”
- b) 128. § (6) bekezdésében a „másik szülő, valamint” szövegrész helyébe a „másik szülő, a testvér és a gyermekkel kapcsolattartásra jogosult nagyszülő, valamint”,
- c) 186. § (2) bekezdésében a „megvalósításában szükség szerint közreműködik” szövegrész helyébe a „megvalósításában közreműködik”,
- d) 351. § (6) bekezdésében a „másik szülő, valamint” szövegrész helyébe a „másik szülő, a testvér és a gyermekkel kapcsolattartásra jogosult nagyszülő, valamint”

szöveg lép.

23. §

Hatályát veszti a Bv. tv. 109. § (4) és (5) bekezdése.

6. Záró rendelkezések

24. §

Ez a törvény 2017. január 1-jén lép hatályba.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Előterjesztés pontosításokat végez a gyakorlati szakemberek és jogalkalmazás oldaláról felmerülő javaslatok alapján, amelyek az egyes jogintézmények esetében, kiemelten a társadalmi kötődés program és a szabadításra felkészítéssel összefüggésben segítik a jogalkalmazást és amelyek révén egyszerűbbé és átláthatóbbá tehető a szabályozás, illetve az egyes jogintézmények működtetése.

Az alapvető jogok biztosa – egyéni panaszbejelentés alapján lefolytatott vizsgálatot követően – munkacsoport felállítását kezdeményezte az igazságügyi miniszternél annak vizsgálatára, hogy a gyermekek mindenekfelett álló érdekére figyelemmel miként lehetne megteremteni annak jogszabályi lehetőségét, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek anya-gyermek részlegén azon gyermekek is elhelyezésre kerülhessenek, akik a büntetés végrehajtása előtt születtek, mivel a Bv. tv. jelenlegi szabályozása csak a büntetés végrehajtása során megszületett gyermekek esetében teszi ezt lehetővé. A fogvatartott anyák és gyermekük büntetés-végrehajtási intézetben való együttes elhelyezésével kapcsolatban már ombudsmani vizsgálat is folyt (lásd az AJB-329/2012. sz. jelentést).

A nemzetközi szabályozást megvizsgálva megállapítható volt, hogy az uniós államok szabályozásukban nem tesznek különbséget az együttes elhelyezés lehetővé tételekor aszerint, hogy a gyermek a végrehajtás előtt született-e vagy az alatt. Az Előterjesztés célja, hogy felszámolja a gyermek anya általi gondozáshoz való jogát érintő diszkriminatív megkülönböztetést. Erre az esetre azonban speciális eljárás bevezetése szükséges, amely a többféle szempont közül a gyermek érdekét állítja központi helyre, ugyanakkor a gyermekvédelmi szempontok mellett figyelemmel van a büntetés-végrehajtás sajátos rendjére.

A módosítások hatálybalépésének tervezett időpontja 2017. január 1.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A büntetés-végrehajtás tevékenységi körébe jelentős számban tartoznak olyan feladatok, amelyeket a büntetés-végrehajtási intézeteken kívül kell végrehajtani. Ezen feladatok biztosítása, biztonságos végrehajtása érdekében szükségessé válnak olyan elektronikus megfigyelési eszközök, amelyek a fogvatartottak által elkövetett jogsértő cselekmények elkövetésének bizonyítására, illetve más személyek részéről történő, a büntetés-végrehajtási feladatok végrehajtását akadályozó, azokat megsértő cselekmények igazolására, továbbá a személyi állomány szolgálatellátása jogszerűségének alátámasztására alkalmasak. Ezekben az esetekben az elektronikus megfigyelési eszköz nem telepített, hanem „mobil” eszköz, úgynevezett „akciókamera”. Az eszközt alkalmazása esetén a feladatot végrehajtó büntetés-végrehajtási személyi állomány kezeli és tartozik felelősséggel a személyiségi jogi és adatvédelmi szabályok betartásáért.

Az Előterjesztés értelmében a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvénynek az intézkedési kötelezettségre és az intézkedések alkalmazásának közös

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

szabályaira vonatkozó rendelkezései kerülnek kiegészítésre a mobil elektronikus eszközök alkalmazási lehetőségével. A törvényi szintű szabályozása elengedhetetlen a személyiségi jogi és adatvédelmi szempontok érvényesülése érdekében. Az Előterjesztés az a felhasználásra és adatkezelésre vonatkozóan a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvénynek az elektronikus megfigyelési eszköz esetében irányadó szabályokat rendeli alkalmazni.

A 2-7. §-hoz, a 11. §-hoz, a 13-14. §-hoz és a 20-21. §-hoz

Az Előterjesztés a gyermek anyja általi gondozáshoz való jogát érintő diszkriminatív megkülönböztetés felszámolása érdekében a gyermekvédelmi és a büntetés-végrehajtási jogterület sajátosságait szem előtt tartva kiterjeszti az együttes elhelyezés lehetőségét arra az esetre, ha a gyermek nem a büntetés-végrehajtási intézetben, illetve a javítóintézetben születik meg, hanem az anyja, illetve a fiatalok számára a szabadságvesztés vagy a javítóintézeti nevelés végrehajtásának megkezdésekor, illetve az előzetes letartóztatás elrendelésekor kérelmezi a gyermekével való együttes elhelyezését.

Erre az esetre speciális eljárás bevezetése szükséges, amely a többféle szempont közül a gyermek érdekét állítja központi helyre. A végrehajtás foganatosítása előtt megszületett gyermek családjogi státusza (szülői felügyelet vagy szükség esetén gyám kirendelése) rögzül, a gyermek családi környezetben nevelkedik vagy elhelyezéséről adott esetben a gyámhatóság, illetve a bíróság határozott. Ezzel szemben a fogvatartás alatt született gyermek esetén, a várandósság nyomon követhető volt és a fogvatartás tényéből eredően az anyával való elhelyezés adott. Az előbb felvázolt esetben nagyobb körültekintést igényel annak megítélése, hogy a gyermek érdekét mi szolgálja jobban: az anyával való együttes elhelyezés a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén, vagy a szeretetet és megfelelő gondoskodást biztosító családi környezetben való megtartása, ha ez az anyja távollétében is adott (másik szülő, testvérek, nagyszülők révén).

Ugyanakkor időszerűségi érvek szólnak emellett, hogy az előzetes letartóztatás esetén, annak azonnali foganatosításából eredően az együttes elhelyezésről való döntés meghozatala kapcsolódjon az előzetes letartóztatás elrendeléséhez. Ez esetben az elsődleges a gyermeknek azon érdeke érvényesül, hogy az anyja gondozza, és hogy a szoptatás ne szakadjon meg. A gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről a büntető ügyben eljáró bíróság rendelkezik. A gyermek beszállításáról a gyámhatóság/a rendőrség a mentőszolgálat útján gondoskodik.

A gyámhatóság a határozat alapján utólag vizsgálja meg – környezettanulmány révén és a gyermekekre vonatkozó gyermekvédelmi, gyámügyi és egészségügyi előzményi adatok beszerzése alapján, hogy mi szolgálja inkább a gyermek érdekeit, az együttes elhelyezés vagy a családi környezetben való nevelkedése. Ha a gyámhatóság az együttes elhelyezéshez nem járul hozzá, a gyermeket a gyámhatóság által megjelölt felelős személy részére kell kiadnia a bv. intézetnek vagy a javítóintézetnek.

A szabadságvesztés végrehajtásának foganatosítása esetén a büntetés letöltésére való felhívásban kell az elítéltet tájékoztatni az együttes elhelyezés lehetőségéről, és ha az elítélt benyújt ilyen kérelmet, számára újabb felhívást kell kiadni, attól függően, hogy az együttes elhelyezést engedélyezték vagy sem, a kijelölt büntetés-végrehajtási intézetbe vagy az anya-gyermek részlegre. A büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka a döntés érdekében megkeresi a gyámhatóságot, hogy tegyen javaslatot az együttes elhelyezésre vagy annak mellőzésére. A

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

gyámhatóság ez esetben – a környezettanulmány és az előzményi adatok vizsgálata alapján – előzetesen teszi meg a javaslatát, és támogató javaslat esetén a parancsnok az együttes elhelyezésről dönt, ellenkező esetben a kérelmet elutasítja. Ez esetben a gyermek beszállításáról az anya gondoskodik, és hoznia kell magával a gyermek egészségi állapotára vonatkozó egészségügyi dokumentációt (egészségügyi kiskönyv, kórházi zárójelentés).

Az Előterjesztés hiánypótló rendelkezést is beiktat arra az esetre, ha az anya vagy a fiatalkorú magatartása veszélyezteti a gyermeket, mely esetben a végrehajtásért felelős szerv vezetője (parancsnok, igazgató) dönt az együttes elhelyezés megszüntetéséről és a szükséges intézkedések megtétele érdekében értesíti a gyámhatóságot.

A 8. §-hoz

Ez ideig nem szólt kifejezett rendelkezés arról – bár ténylegesen ez valósult meg –, hogy a büntetés vagy intézkedés foganatosítása során, ha az anya, illetve a fiatalkorú és gyermeke együttesen kerül elhelyezésre, a végrehajtó intézet a gyermek részére teljes körű ellátást biztosít. Erre figyelemmel pedig indokolt rendelkezni arról, hogy a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén elhelyezett gyermekekre tekintettel kinek jár a családi pótlék és az mire használható fel. Erre vonatkozóan, az adott intézményre nézve irányadó módosítást a javítóintézetre vonatkozóan a Gyvt., a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részleg esetén a Bv. tv. tartalmazza.

A 9. §-hoz

Eltérő volt a gyakorlat megítélése abban a tekintetben, hogy ha az elítéltek a feltételes szabadságból való kizárásáról a megjelenési kötelezettség elmulasztása miatt rendelkezett a büntetés-végrehajtási bíró, akkor ez a rendelkezés, amelyet nem az alapítéletben mondtak ki, kihat-e az összbüntetésbe foglalás esetére, vagy azt külön meg kell vizsgálnia a bíróságnak és egyedileg kell eldöntenie. Az Előterjesztés a jogalkalmazás egységessége érdekében erre az esetre is a Btk. 95. § (3) bekezdésébe foglalt szabályt rendeli alkalmazni, vagyis, hogy az elítélt nem bocsátható feltételes szabadságra, ha az összbüntetésbe foglalt valamely alapítélttel kiszabott szabadságvesztés esetén azt kizárták.

A 10. §-hoz

A gyakorlati tapasztalatok alapján számolni kell azzal, hogy azon elítéltek egy része, akiknek kiutasításáról a bíróság ítéletében határozott, a kijelölt tartózkodási helyükről ismeretlen helyre távoznak. A kiutasítás végrehajtása körében azonban vizsgálni kell, hogy annak végrehajtás nem ütközik-e nemzetközi követelményekbe, vagyis hogy nem kell-e alkalmazni a non-refoulement elvét, mert ez esetben a kiutasítás nem hajtható végre. Általános szabályok szerint, ha az elítélt ismeretlen helyen tartózkodik a büntetőeljárás törvény, mint mögöttes szabályok alkalmazása alapján az eljárást fel kellene függeszteni. Ugyanakkor előfordulhat, hogy az elítéltet utóbb más uniós országból visszaküldik, és célszerű hogy a magyar hatóságoknak a kiutasítás végrehajthatóságát illetően már rendelkezésre álljon a bíróság döntése, ami adott esetben leegyszerűsítheti és meggyorsíthatja a kiutasítás végrehajtását. Ennek érdekében, a Bv. tv.-ben kimondásra kerül, hogy az eljárás nem függeszthető fel, az eljárás az elítélt távollétében lefolytatható, azonban érdekeinek védelmére kötelező védő kirendelése.

A 12. §-hoz és a 18. §-hoz

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A gyakorlatban nehézséget okoz a társadalmi kötődés program jogintézményének alkalmazhatósága. Bizonytalanság alakult a tekintetben, hogy vajon kell-e erről külön döntés hozni, mikor zárható ki, illetve mikor függeszthető fel az alkalmazása, vagy mely esetekben szüntethető meg. A szabályozások egy része alacsonyabb szintű jogszabályban jelent meg. Az Előterjesztés nagyobb jelentőségű változtatásokat végez el, mondhatni újr szabályozza a társadalmi kötődés program jogintézményére vonatkozó rendelkezéseket, köztük törvényi szintre emelve egyes rendeleti szintű szabályokat.

Továbbra is lesz olyan esetkör, amikor – kizáró ok fennállását kivéve – az elítéltet kérelmére a társadalmi kötődés programba be kell vonni, ha első ízben szabnak ki vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés, és vétség miatt legfeljebb egy évi tartamú szabadságvesztésre ítélik.

Az Előterjesztés kiterjeszti a jogintézmény alkalmazási körét azokra az elítéltekre, akiket első ízben ítélnak szabadságvesztésre és annak tartama a két évet nem haladja meg. Ez utóbbi esetben a társadalmi kötődés programba történő bevonásukról a Befogadási és Fogvatartási Bizottság dönt.

Az Előterjesztés meghatározza továbbá azokat a feltételeket, amelyek bekövetkezése esetén az elítéltnak a társadalmi kötődés programba történő bevonását meg kell szüntetni. Erről is a Befogadási és Fogvatartási Bizottság dönt.

A 15. §-hoz

A fogház enyhébb rezsím szabályok esetén a törvényi rendelkezés korlátot jelentett a látogató fogadás időtartamának arányos meghatározására, ezért a törvényi minimum időtartam felemelése indokolt. Törvényi szinten szükséges rögzíteni továbbá, hogy a parancsnok kérelemre – méltányolható okból, pl. távoli megyéből érkeztek a látogatók – a rezsimszabályok szabta kereteket meghaladóan további harminc perccel meghosszabbíthatja a látogatás idejét.

A 16. §-hoz

Az elítéltek sikeres társadalmi reintegrációja érdekében, kiemelten a nyelvtanulás és a nyelvvizsga letételének támogatása érdekében, ami a munkaerő-piaci helyzetet emelheti, indokolt rendelkezni arról, hogy a bv. intézet a szövegértés gyakorlásához megfelelő technikai eszközt biztosít. Erre jellemzően a könyvtár elhelyezésére szolgáló helyiség alkalmas.

A 17. §-hoz

Az Előterjesztés a hatályoshoz képest átláthatóbban határozza meg a szabadulásra felkészítés kezdő időpontját, érintve annak különös eseteit is.

A 19. §-hoz

Az Előterjesztés lehetőséget teremt a külföldi országokban már széles körben sikeresen, hazánkban csak szűk körben alkalmazott családi döntéshozó csoportkonferencia megszervezésére a fiatalok elítéltek esetén a szabadulást követő életterv kitűzése és az ehhez szükséges támogató közeg megnyerése érdekében.

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A 22. §-hoz

A rendelkezés szövegcsere módosításokat végez el.

A 23. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.

A 24. §-hoz

A hatálybalépésről rendelkezik.